

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Stalna služba u Opatiji
Maršala Tita 4
51410 Opatija

Poslovni broj P-2652/2019-58

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Rijeci, Stalna služba u Opatiji, po sutkinji Ani Župić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Borisa Maričića, Rijeka, Franje Belulovića 22, OIB: 83658968582, kojeg zastupa punomoćnik Miran Maćešić, odvjetnik u Rijeci, protiv tuženika Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, kojeg zastupa punomoćnica Maja Čuljak, odvjetnica iz Zagreba, nakon održane javne glavne rasprave, zaključene 3. rujna 2026. u prisutnosti tužitelja, punomoćnika tužitelja te zamjenice punomoćnika tuženika Stele Beluhan, odvjetničke vježbenice u Zagrebu, po objavi od 6. listopada 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetna i bez pravnog učinka ugovorna odredba iz članka 4. Ugovora o kreditu br. 9011423747 od 26. svibnja 2006. sklopljenog između tužitelja kao korisnika kredita i tuženika kao kreditora, solemniziranog od strane javnog bilježnika Miroslava Banića iz Rijeke pod posl. br. OU-582/2006, u dijelu u kojem je iskazana kamatna stopa promjenjiva odlukom tuženika, a koja glasi:

"Na kredit u otplati Korisnik kredita obvezuje se platiti Banci kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci Banke o kreditiranju građana..."

II. Utvrđuje se da je ništetna i bez pravnog učinka ugovorna odredba iz članka 7. Ugovora o kreditu br. 9011423747 od 26. svibnja 2006. sklopljenog između tužitelja kao korisnika kredita i tuženika kao kreditora, solemniziranog od strane javnog bilježnika Miroslava Banića iz Rijeke pod posl. br. OU-582/2006, u dijelu u kojem je ugovorena valutna klauzula CHF, a koja glasi:

„...plativo u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja...”

III. Nalaže se tuženiku PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., Zagreb (Grad Zagreb), Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, da isplati tužitelju BORISU MARIČIĆU, Franje Belulovića 22, 51 000 Rijeka, OIB: 83658968582, po osnovi uglavničenih zakonskih zateznih kamata obračunatih do 30. rujna 2015. iznos od 3.957,92 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana 13. lipnja 2019. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok se odbija zahtjev tužitelja radi isplate zateznih kamata na iznos od 3.957,92 EUR za razdoblje od 1. listopada 2015. do 12. lipnja 2019., kao neosnovan.

IV. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"Nalaže se tuženiku PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., Zagreb (Grad Zagreb), Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, da isplati tužitelju BORISU MARIČIĆU, Franje Belulovića 22, 51 000 Rijeka, OIB: 83658968582, iznos od 15.694,27 EUR s osnova preplaćene kamatne stope, valutne klauzule i razlike glavnice, zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama koje teku od 1. listopada 2015. pa do isplate po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, a koju utvrđuje Hrvatska narodna banka, za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022., a za razdoblje od 1. siječnja 2023. godine po kamatnoj stopi koju je primijenila Europska središnja banka na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta, a koju objavljuje Hrvatska narodna banka, uvećanoj za tri postotna poena, u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe."

V. Utvrđuje se da ne postoji potraživanje tuženika prema tužitelju u iznosu od 1.125,91 eura sa zateznim kamatama tekućim od 15. listopada 2022. po stopi koja se do 31. prosinca 2022. određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a

od 30. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

VI. Nalaže se tuženiku da tužitelju naknadi parnični trošak u iznosu od 650,63 eura zajedno sa zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude odnosno od 6. listopada 2026. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana, dok u preostalom dijelu svaka stranka snosi svoje troškove.

r i j e š i o j e

I. Odbacuje se tužba u odnosu na eventualno kumulirani tužbeni zahtjev koji glasi:

„I Utvrđuje se da je ništetna i bez pravnog učinka ugovorna odredba iz članka 4. Ugovora o kreditu br. 9011423747 od 26. svibnja 2006. sklopljenog između tužitelja kao korisnika kredita i tuženika kao kreditora, solemniziranog od strane javnog bilježnika Miroslava Banića iz Rijeke pod posl. br. OU-582/2006, u dijelu u kojem je iskazana kamatna stopa promjenjiva odlukom tuženika, a koja glasi:

„Na kredit u otplati Korisnik kredita obvezuje se platiti Banci kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci Banke o kreditiranju građana...”

II. Utvrđuje se da je ništetna i bez pravnog učinka ugovorna odredba iz članka 7. Ugovora o kreditu br. 9011423747 od 26. svibnja 2006. sklopljenog između tužitelja kao korisnika kredita i tuženika kao kreditora, solemniziranog od strane javnog bilježnika Miroslava Banića iz Rijeke pod posl. br. OU-582/2006, u dijelu u kojem je ugovorena valutna klauzula CHF, a koja glasi:

„...plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja...”

III. Nalaže se tuženiku PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., Zagreb (Grad Zagreb), Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, da isplati tužitelju BORISU MARIČIĆU, Franje Belulovića 22, 51 000 Rijeka, OIB: 83658968582, po osnovi uglavničenih zakonskih zateznih kamata obračunatih do 30. rujna 2015. iznos od 3.957,92 EUR zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama koje teku od 12. lipnja 2019. pa do isplate po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, a koju utvrđuje Hrvatska narodna banka, za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022., a za razdoblje od 1. siječnja 2023. godine po kamatnoj stopi koju je primijenila Europska središnja banka na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta, a

koju objavljuje Hrvatska narodna banka, uvećanoj za tri postotna poena, u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.“

IV. Nalaže se tuženiku PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., Zagreb (Grad Zagreb), Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, da isplati tužitelju BORISU MARIČIĆU, Franje Belulovića 22, 51 000 Rijeka, OIB: 83658968582, troškove postupka s pripadajućim zateznim kamatama koje na iznos troškova postupka teku od dana donošenja presude pa do isplate po kamatnoj stopi koju je primijenila Europska središnja banka na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta, a koju objavljuje Hrvatska narodna banka, uvećanoj za tri postotna poena, u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.“

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da su stranke 26. svibnja 2026. zaključile ugovor o kreditu kojim je tuženik tužitelju odobrio kredit namjenski kredit za kupnju nekretnini u visini od 100.770,00 CHF u protuvrijednosti u kunama (članak 1. Ugovora). U članku 7. ugovorena je valutna klauzula u CHF odnosno određeno je da se kredit i kamata otplaćuju u jednakim mjesečnim anuitetima plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja. Nadalje, određeno je da je tužitelj tuženiku obavezan plaćati kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci Banke o kreditiranju građana, a koja na dan sklapanja ugovora iznosi 4,35% godišnje (članak 4. Ugovora). Ugovorom nisu određeni egzaktni parametri za promjenu kamatne stope i metoda izračuna tih parametara niti su tužitelju objašnjeni razlozi i mehanizmi promjene kamatne stope da bi tužitelj mogao na temelju ugovorenih i poznatih kriterija sam izračunati i predvidjeti promjenu kamatne stope, a samim time i visinu svoje obveze. Tužitelju je takva odredba nametnuta kao dio unaprijed formuliranog obrasca ugovora o kreditu i o njoj se nije pojedinačno pregovaralo. Takva odredba je nerazumljiva, nepoštena i protivna osnovnim načelima obveznog prava i prava zaštite potrošača, slijedom čega su ništetne i ne proizvode pravni učinak. Također, tečaj CHF-a u odnosu na HRK mijenjao se u više navrata, što je značajno utjecalo na visinu obveze prema tuženiku s obzirom na to da su pojedini mjesečni anuiteti značajno povišeni u odnosu na prvotno ugovorene. Tuženik tužitelja nije informirao o općem riziku vezanom za valutnu klauzulu, o činjenici da Hrvatska narodna banka ne štiti tečaj kune prema švicarskom franku te da je povećan rizik ugovaranja kredita s valutnom klauzulom u CHF. Pritom, tužitelj se u ovoj parnici pozvao na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava i to presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/2013 od 13. lipnja 2014. i presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. Tužitelj ističe i kako su stranke sklopile Dodatak Ugovoru o kreditu kojim odredbe iz Ugovora o kreditu izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o korištenju preplate, no time da tužitelj nije u potpunosti obeštećen, imajući u vidu iznos obveze kakav je trebao biti da je tuženik tijekom otplate kredita primjenjivao početno ugovorenu kamatnu stopu i tečaj koji se u vrijeme korištenja kredita primjenjivao za valutu CHF. Tužitelj navodi da je pozvao tuženika da mu dostavi kreditnu dokumentaciju bez koje ne može postaviti tužbeni zahtjev radi isplate, no tuženik mu traženu dokumentaciju

nije dostavio. Budući da zatražene podatke, tuženik ne želi predati tužitelju iako nedvojbeno njima raspolaže, a koje je prema sadržaju građanskopravnoga odnosa dužan dostaviti, odnosno isti se mogu smatrati zajedničkim za obje strane, tužitelj ne može postaviti određeni zahtjev prije nego dođe do tih podataka, te se predlaže naslovnom sudu da temeljem odredbi čl. 186. b. Zakona o parničnom postupku donese rješenje kojim će tuženiku naložiti da dostavi predmetnu dokumentaciju, a tužitelj će, sukladno odredbi čl. 186.b st. 4. ZPP-a, po dostavljenoj dokumentaciji i podacima od strane tuženika te po provedenom financijskom vještačenju na gore specificirane okolnosti, urediti tužbeni zahtjev i predložiti naslovnom sudu da donese presudu kojom će utvrditi ništetnost odredbi Ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu i jednostrano promjenjivu kamatnu stopu te naložiti tuženiku da tužitelju isplati iznos koji će naknadno odrediti, zajedno s parničnim troškovima.

2. U odgovoru na tužbu tuženik se usprotivio tužbi i tužbenoj zahtjevu u cijelosti, kako u osnovu tako i u visini. Tužbeni zahtjev da nije određen pa tužbu treba odbaciti. Smatra da tužitelj nema pravni interes za pokretanje ovog postupka. Ne spori da je sa tužiteljem sklopio Ugovor o kreditu, ali navodi da je sklopio i Dodatak ugovoru kojim je izvršena konverzija kredita u kredit s valutnom klauzulom u eurima prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju. Nadalje navodi da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u oglednom postupku Gos-1/2019-36 rješenjem od 04. ožujka 2020 godine odgovorio na postavljeno pitanje da Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Iz obrazloženja naprijed navedene odluke i, jasno je ponovljen cilj donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju koji je bio jednokratna mjera vidu konverzije, a u cilju uspostavljanja ravnoteže i otklanjanja bilo kakove nepoštene prakse. Navedenim je zakonom jasno određen način provedbe konverzije i propisan je izračun konverzije u članku 19. b, a način izračuna u članku 19. c, te je određena i obveza objave kalkulatora sukladno članku 19. c. S izračunom konverzije kreditna je institucija bila dužna dostaviti i pregled stanja svih pojedinačnih vrsta tražbina, odnosno izvod otvorenih stavaka svakog pojedinačnog clijenata na dan 30. rujna 2015. Nastavno se ističe da je Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju Ustavni sud Republike Hrvatske ocijenio usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske u svojem Rješenju broj U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017 godine te je u svojoj odluci istaknuo kako navedeni zakon ima legitimni cilj koji se ogleda u povećanju socijalne zaštite, sprečavanja nastavljanja nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i sprečavanju produbljivanja dužničke krize te da je navedene mjera (konverzija) razmjerna legitimnom cilju koji se želio postići jer su propisane mjere bile prikladne i nužne te nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju je poseban zakon (lex specialis) u odnosu na Zakon o obveznim odnosima. Radi se o izvanrednoj, jednokratnoj i retroaktivnoj mjeri (intervenciji) zakonodavca. Prema shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne mogu opća pravila ZOO/05 o ništetnosti ili izostajanju pravnih učinaka u dijelu u kojem su u eventualnoj koliziji s režimom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, o konverziji dovesti do ništetnosti ili nepostojanja sporazuma o konverziji. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev u potpunosti je neosnovan, tuženi se istom u cijelosti protivi i predlaže istoga

odbiti kao neosnovanog uz naknadu troškova tuženoj strani. U konkretnom postupku, gdje je tužitelj s tuženikom sklopio Dodatak ugovoru i sporazumio se o konverziji koja je dobrovoljno sukladno zakonu i provedena, sud je vezan zauzetim pravnim shvaćanjem iz odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske Gos-1/2019. (pravna vezanost određena Zakonom o parničnom postupku - članak 502 n ZPP-a). Argumentum a contrario navodi na zaključak da korisnik konvertiranog kredita, koji je konvertiran u skladu s kogentnim odredbama ZPK, nema pravni interes za utvrđenje ništetnosti. S obzirom da je ta ništetnost preduvjet za bilo kakav kondemnatorni tužbeni zahtjev, ako tužitelj nema pravni interes za utvrđenje ništetnosti, tada niti kondemnatorni tužbeni zahtjev nije osnovan. Iz teksta odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske Gos-1/2019 jasno je vidljiva neutemeljenost i neosnovanost izvođenja daljnjih dokaza, a naročito financijskog vještačenja te je vidljiva neosnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva tužitelja. Kako tužitelj u predmetnoj pravnoj stvari uopće nema pravni interes za vođenje postupka, odnosno nema pravni interes za utvrđenje ništetnosti tužba i tužbeni zahtjev u cijelosti su neosnovani. Nadalje, navodi da tužitelj nije bio u obvezi sklopiti Dodatak ugovora o kreditu, već je to bio njegov izbor. Postupkom konverzije i sklapanjem Dodatka ugovoru obuhvaćene su sve otplate (kamate i glavnica) učinjene do 30.09.2015. godine odnosno do sklapanja Dodatka ugovoru te smatra da je došlo do potpune restitucije potrošača. Za zaključiti je da Ugovor o kreditu koji je bio zaključen u CHF nije više na snazi te je isti prestao postojati, a obzirom da je tužitelj s tuženikom sklopio Dodatak ugovoru o kreditu sukladno Zakonu o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, čime je cjelokupna tužba potpuno pogrešno koncipirana i neutemeljena. Nadalje smatra da se tužitelj neosnovano poziva na presude VTSRH, Pž-7129/13 od 13.6.2014 i Pž-6632/17 od 14.6.2018. godine ne samo iz razloga koji su u ovom odgovoru već navedeni (odnose se na ugovore za CHF, a nakon konverzije tog ugovora više nema već je na snazi ugovor u EUR i restitucija je obavljena u potpunosti), već i zbog toga što zahtjev koji ističe podnositelj kolektivne tužbe na koju se poziva tužitelj nije identičan, niti to može biti, zahtjevu ovdje tužitelja temeljem konkretnog ugovora. Naime, ugovorne odredbe u konkretnom slučaju nisu istovjetne sa sadržajem onih o kojima se sudilo u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača. Budući da nema objektivnog identiteta ugovorne odredbe o kojoj je suđeno u postupku zaštite kolektivnog interesa potrošača i ugovorne odredbe u ugovoru sklopljenog među strankama, to se ovdje tužitelj ne može na tu presudu pozivati niti bi to imalo smisla, slijedom čega je navedena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P- 1401/12 irelevantna kako u pravnom tako i u činjeničnom pogledu. Iz odredbe članka 502.c. Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14) (dalje u tekstu ZPP) jasno proizlazi da "...fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za NAKNADU ŠTETE pozivati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovog Zakona, da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti..." Tako i iz odredbe članka 138.a Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09, 78/12, 56/13) (dalje u tekstu ZPP) proizlazi da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 131. stavka 1. ovog Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 131. stavak 1. ovog Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi NAKNADE ŠTETE koja mu je

uzrokovana postupanjem tuženika." Obzirom da se u konkretnom slučaju tužitelj poziva na utvrđenja iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa, a podnosi tužbu radi ISPLATE, to ne postoji pravni osnov za povezivanje utvrđenja iz navedenih odluka po kolektivnoj tužbi u predmetu P-1401/2012 Trgovačkog suda u Zagrebu i ove tužbe, jer je kogentnom zakonskom odredbom to pozivanje striktno određeno za slučajeve posebnih parnica za naknade štete. Prema tome potpuno je pogrešna tvrdnja tužitelja da bi Naslovni sud bio vezan za utvrđenja iz postupka zaštite kolektivnih interesa u slučaju "Potrošač", jer zakon u svojoj kogentnoj odredbi i to u čl.502c Zakona o parničnom postupku jasno navodi da u konkretnom slučaju to tužitelj nema nikakvo pravo jer potražuje isplatu, a u činjeničnom supstratu navodi da tu isplatu traži temeljem odredaba stjecanja bez osnove, a ne temeljem osnove za isplatu naknade štete. Slijedom navedenog, a kako se ne radi o parnici radi naknade štete, već o parnici radi isplate, ova su pozivanja tužitelja u potpunosti pravno irelevantna čime je tužba i tužbeni zahtjev u cijelosti neosnovan i neuredan. Za naglasiti je da isplata temeljem stjecanja bez osnove isključuje mogućnost traženja naknade štete, obzirom se radi o dvije različite pravne osnove, odnosno o dva različita pravna instituta za koje postoje bitno različiti uvjeti i pretpostavke prilikom utvrđivanja koji se međusobno isključuju. Istodobno je bitno naglasiti da iz čl. 131. ZZP-a iz 2009. jasno proizlazi da se tužba za zaštitu kolektivnih interesa (što je u ovom slučaju tužba tužitelja Potrošač) podnosi samo ako i dok postoji postupanje koje je protivno točno specificiranim odredbama ZZP. U skladu s navedenim, odluke sudova donesene povodom kolektivne tužbe tužitelja Potrošač odnose se na ugovorne odnose koji su na snazi s obzirom da Trgovački sud u Zagrebu u toč. 9. izreke presude poslovni broj P-1401/2012 nalaže bankama "da prekinu s gore opisanim postupanjem...". Iz navoda tužbe proizlazi zaključak da bi sporni Ugovor o kreditu bio i dalje na snazi, iako tome nije tako, jer je isti u cijelosti prestao i prvo ga je zamijenio ugovor u Eur-u Slijedom navedenog tužba je u cijelosti neutemeljena i činjenični navodi tužbe i tužbenog zahtjeva temelje se na pogrešnim i nepostojećim navodima. Teza tužitelja navedena da bi bila nedopuštena i nepoštена primjena valutne klauzule izražena u CHF je u potpunosti neutemeljena, suprotna zakonima Republike Hrvatske, pravnoj stečevini na kojoj se temelji zakonska i podzakonska regulativa, životnoj i realnoj situaciji u Republici Hrvatskoj, kao i svoj postojećoj sudskoj praksi. Valutna je klauzula u konkretnom ugovoru u skladu sa važećom zakonskom regulativom i drugim propisima kako u trenutku sklapanja Ugovora tako i s njihovim izmjenama i dopunama tijekom trajanja ugovornog odnosa, a što dovodi do zaključka da Ugovor o kreditu zaključen između stranaka nije ništetan pravni posao samo zbog toga što je ugovorena valutna klauzula u CHF niti je ta odredba ništetna. Osim toga ugovaranje valutne klauzule dopušteno je odredbama Zakona o obveznim odnosima, dok je člankom 21. ZOO-a propisano načelo monetarnog nominalizma u kojem kada obveza ima za činidbu iznos novca dužnik je dužan isplatiti onaj broj novčanih jedinica na koju obveza glasi, osim kada zakon obvezuje nešto drugo. Ovo načelo monetarnog nominalizma bilo je propisano i ranije važećim Zakonom o obveznim odnosima (NN 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99, 88/01) koji se primjenjivao od 1.1.1980. godine do 31.12.2005. godine i to baš u odredbi članka 394. kojom je bilo propisano da kada obveza ima za predmet svotu novca, dužnik je dužan isplatiti onaj broj novčanih jedinica na koji obveza glasi izuzev kada zakon naređuje nešto drugo, pa s obzirom na samo isključivo terminološku razliku u odredbi članka 394. ranije važećeg Zakona o obveznim odnosima i odredbu članka 21. sada važećeg Zakona o obveznim odnosima jasno je da načelo monetarnog

nominalizma ima dugu tradiciju u hrvatskom pravnom sustavu. Navedeno načelo isključuje odgovornost dužnika za gubitak vrijednosti, pa stoga kada obveza glasi na određenu svotu novca vjerovniku pripada pravo na dobitak isplate nominalne svote novca, odnosno onaj broj novčanih jedinica na koji obveza glasi, a ne i na naknadu štete zbog pada vrijednosti novca. (tako i VSRH u odluci Rev-42/96 od 22.4.1999.). Slijedom navedenog potpuno je jasno da su vjerovnici osiguravali svoje tražbine valutnom klauzulom, a sve kako zbog načela monetarnog nominalizma ne bi trpjeli zbog pada vrijednosti novca, a osobito kada se radilo o dugoročnim kreditima. U konkretnom slučaju tužitelj je prilikom sklapanja spornog Ugovora o kreditu mogao birati u koji će ugovorni odnos ući, koji će kredit i koje vrste odabrati za financiranje svojih potreba sukladno vlastitim mogućnostima i potrebama, nakon čega samostalno i slobodno bira i donosi odluku o stupanju u ugovorni odnos kojom prilikom mu je u potpunosti poznato kakvu vrstu kreditnog odnosa ugovora, koja je valuta, koje je vrijeme isplate i otplate, čime je evidentno tužitelju bilo u cijelosti jasno što znači ugovaranje valutne klauzule kao jednog od osnovnih dijelova i sastojaka ugovora o kreditu. Međutim, ne samo da je valutna klauzula izrijekom dopuštena odredbama Zakona o obveznim odnosima i drugih mjerodavnih propisa, već je nuđenje kredita uz valutnu klauzulu banci bio dodatno nametnuto politikom monetarne vlasti koja je valutnu strukturu kredita dovela u vezu s valutnom strukturom depozita koje je banka istodobno primala na štednju. Naime, banka je za svaki kredit koji je odobravala, morala osigurati pokriće u valuti, kroz svo vrijeme otplate kredita. I upravo je radi toga iznimno važan podatak HNB-a da je u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu više od 80% štednje građana bilo u stranoj valuti dok je udio deviznih ili indeksiranih plasmana u ukupnim plasmanima banaka iznosio 71%. A sve dok je udio štednje u valutu bio toliko visok, laički rečeno, nije bilo moguće da dominiraju krediti u domaćoj valuti. Prema tome, ne samo da je valutna klauzula dopuštena i određena zakonom, ista je i životna i realna u gospodarstvu i štednji građana i potrošača, njezino ugovaranje bilo je poticano i od strane monetarne vlasti. S obzirom da je ugovorna odredba o valutnoj klauzuli zakonom dopuštena, a bila je i u vrijeme sklapanja Ugovora zakonom dopuštena, te s obzirom na opisane stvarne okolnosti koje su nametale njezinu primjenu u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, kao i s obzirom na dugu tradiciju primjene valutne klauzule na ovim prostorima, ona je i danas općepoznata i jasna te se nitko ne može pozivati na to da bi se radilo o nejasnoj, nepoštenoj ili općenito neuobičajenoj ili nemoralnoj odredbi, a sve suprotne tvrdnje su u potpunosti neosnovane. Dapače radi se o čestoj i uobičajenoj odredbi. Osim toga ugovorna odredba o valutnoj klauzuli je poštena, jer je jasna i ne postoji potreba da se tumači bilo kako drugačije od onoga kako je jasno i nedvojbeno napisana, odnosno kako ista u ugovoru glasi. Odredbom članka 319. st.1 ZOO-a propisano je da se odredbe ugovora primjenjuju onako kako glase. Kako je ugovorom jasno i nesumnjivo izražena volja ugovornih strana onda ne postoji potreba za njegovim tumačenjem. Ne može se dokazivati da je volja ugovornih strana bila različita od onoga što je u pisanoj ispravi jasno napisano. Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, kao i u konkretnom slučaju temeljem članka 2. ZOO-a, pa sud nije ovlašten tumačenjem "pronalaziti" neku drugu različitu volju ugovornih strana od one koja je jasno navedena u Ugovoru. Kako je ugovorna odredba prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u kunama izračunava na temelju tečaja te valute u odnosu na CHF jasna, lako razumljiva i lako uočljiva, onda ona ne podliježe tumačenju već se primjenjuje onako kako glasi. Odredbom članka 84.ZZP iz 2003 i člankom 99. ZZP iz 2007 određeno je da nije

dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Konkretno primjenom ove zakonske odredbe nedopušteno je ocjenjivati nepoštenost ugovornih odredbi konkretnog Ugovora o kreditu, a što tužitelj neosnovano i nedopušteno čini. Za naglasiti je da su stranke u Ugovoru o kreditu jasno i nesumnjivo izrazile svoju volju, te su to jasno i potvrdile u tekstu samog Ugovora o kreditu gdje je jasno navedeno da su ugovorne strane upoznate sa Općim uvjetima poslovanja tuženika i da pristaju na njihovu primjenu, te su suglasne da su na sve što nije regulirano Ugovorom o kreditu primjenjuju Opći uvjeti poslovanja tuženika, ostali akti Banke kojima je regulirano kreditiranje građana, te da prihvaćaju sve njihove izmjene i dopune. Također stranke potpisom potvrđuju i izjavljuju da su upoznate sa mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama nastalog uslijed promjene tečaja CHF te potvrđuju da ih je Banka informirala o posljedicama i svim eventualnim rizicima promjene tečaja CHF. Sve navedeno stranke su potvrdile vlastoručnim potpisom, ali je dodatno osnaženje i objašnjenje svih odredbi Ugovora o kreditu potrošač dobio i na način da je Ugovor o kreditu solemniziran odnosno sklopljen u obliku javnobilježničkog akta kojom prilikom je dodatno i javni bilježnik objasnio sudionicima u kreditu smisao navedenog ugovora i tog pravnog posla, zatim sadržaj ugovora i posljedice istog, te je takva isprava istinita i sadrži presumpciju istinitosti. Jednako tako i dodatak ugovoru je solemniziran. Javnobilježnički akt svojom snagom obvezuje strane kao i presuda i predstavlja istinu i nesporno među strankama. Slijedom navedenog potpuno je netočan, neživotan i neutemeljen navod tužitelja da bi Ugovor o kreditu bio nepošten ili da bi bilo koja klauzula bila nevaljana ili ništetna. Tužitelj u tužbi navodi kako je u Ugovoru o kreditu prisutna nepoštena ugovorna odredba budući je tuženik propustio tužitelja u cijelosti informirati o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti tijekom pregovora i u svezi zaključenja ugovor o kreditu, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana kao i zbog činjenice da je tuženik valutnu klauzulu ugovorio i koristio protivno njezinoj zakonom određenoj svrsi. Navodi tužitelja su u cijelosti proizvoljni i kontradiktorni jasnim odredbama Ugovora o kreditu kojim odredbama je tužitelj, upravo suprotno sadašnjim navodima iz tužbe, izjavio i to potpisao da je bio informiran o svim parametrima za donošenje odluke pa tako pa tako i onim koji bi ukazivali na eventualni rizik od rasta tečaja CHF u odnosu na kunu. Nastavno na izjave i potpis tužitelja, prilikom sklapanja konkretnog ugovora javni je bilježnik strankama dodatno objasnio sadržaj ugovora i posljedice istog, a sve obzirom da se radi o solemniziranoj ispravi u kojoj je navedeno da su stranke o ovom ugovornom odnosu u detalje obaviještene i da im je isti rastumačen, da ga razumiju i da prihvaćaju pravne posljedice pravnog posla i sve što iz njega proizlazi i da upravo to odgovara njihovoj pravnoj volji. Obzirom da je sam tužitelj sklopio ugovor o kreditu i potvrdio njegovu istinitost pred javnim bilježnikom, to su navodi iz tužbe koji su u suprotnosti sa činjenicama koje proizlaze iz sklopljenog ugovornog odnosa u najmanju ruku netočni. Iz dokaza dostavljenih uz tužbu proizlazi da je tužitelj u cijelosti prihvatio sve rizike koji mogu utjecati na visinu anuiteta kroz razdoblje korištenja kredita. No ne samo da je tužitelj prije zaključenja Ugovora o kreditu od strane tuženika bio informiran u potpunosti o mogućim promjenama tečaja CHF kroz razdoblje korištenja kredita, nego je ove vrste informacije javnosti upućivala i Hrvatska narodna banka. Tako je opće poznato da je Hrvatska narodna banka štitila tečaj domaće valute kune u odnosu na valutu Eur kako bi stabilizirala tečaj kada dođe do njegovih oscilacija, ali ista na taj način nije štitila i tečaj kune u odnosu na valutu

CHF. Tuženik smatra da se pogrešno tumače odredbe članka 4. stavka 2 Direktive Vijeća 93/13/EZZ od 5.4.1993. godine koja glasi: U odluci Suda EU od 30.4.2014. godine u predmetu broj: C-26/13 navedeno je da članak 4. stavak 2. Direktive Vijeća 93/13/EZZ treba tumačiti da kada je riječ o ugovornoj odredbi kao što je ona u glavnom postupku, zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena podrazumijeva obvezu ne samo da konkretna odredba potrošača bude gramatički točna i razumljiva nego i da ugovor razvidno izloži funkcioniranje konkretnog mehanizma konverzije u stranu valutu, na koji se poziva dotična odredba, kao i odnos između tog mehanizma i mehanizma propisanog drugim odredbama koje se tiču isplate kredita tako da potrošač na temelju točnih i razumljivih kriterija bude u stanju procijeniti ekonomske posljedice koje iz toga proizlaze. Međutim, ova odluka suda nije u neskladu sa općim pravilima obveznog prava o tumačenju ugovora, a kako smo već ranije i naveli, kojima je određeno i to prema odredbi članka 319. ZOO-a da se odredbe ugovora primjenjuju onako kako glase. Ne može se dokazivati da je volja ugovornih strana različita od onoga što je u pisanoj ispravi jasno napisano. Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose - članak 2. ZOO-a. U odnosu na gore navedenu odluku Suda EU C-26/13 važno je istaći da je navedena odluka donesena u povodu zahtjeva mađarskog suda za prethodnu odluku o tumačenju članka 4. st.2 Direktive Vijeća 93/13/EZZ i da je u odgovoru na drugo pitanje iz zahtjeva mađarskog suda jasno odgovoreno da se traži da "ugovor jasno izloži" uvjete, a ne da se to izloži od strane banke prije sklapanja ugovora. Osim toga odluka suda EU C-26/13 nije primjenjiva u konkretnom slučaju, jer se ona odnosi na situaciju u kojoj se kod odobravanja isplate kredita prema ugovoru primjenjivao kupovni tečaj samog kreditora (mađarskih banaka), a kod otplate njihov prodajni tečaj pa je stoga bilo potrebno - "izložiti funkcioniranje konkretnog mehanizma konverzije u stranu valutu na koji se poziva dotična odredba i odnos između tog mehanizma i mehanizma propisanog drugim ugovornim odredbama koje se tiču isplate kredita" - tamo se naime radilo o različitim tečajevima prilikom isplate i prilikom povrata kredita, dok u konkretnom slučaju ne postoji takova razlika između tečaja koji se primjenjuje kod korištenja i tečaja primjenjivog kod otplate kredita. Konkretno kako u Ugovoru o kreditu nisu bila ugovorena dva različita tečaja i dva različita mehanizma nije moguće niti sada niti ranije tumačiti ne postoji. U slučaju hrvatskih banaka nisu se ugovarala dva različita tečaja. Sud EU niti jednom odlukom nije doveo u pitanje valjanost ugovora kojim se vrijednost obveze u domaćoj valuti veže uz tečaj te valute prema određenoj stranoj valuti (valutna klauzula). Nema osnove na pozivanje niti na presudu sud EU broj C-118/17 od 14.03.2019.g. koja se bavila pitanjima koja nisu predmetom ovog postupka već situacijom u Mađarskoj gdje je, a kao što smo već naveli došlo do ugovaranja kredita gdje se kredit isplaćivao po jednom tečaju npr. kupovnom dok se kod otplate primjenjivao prodajni tečaj. Osim toga temeljna razlika u okolnostima u kojima je donesena navedena Presuda Europskog suda i učincima Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju je u tome da je navedena presuda donesena povodom izravne zakonske intervencije u svaki ugovorni odnos, dok su prema Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju korisnici kredita mogli odbiti konverziju koju su im prethodno banke morale ponuditi. Nadalje se ističe kako se u konkretnom slučaju isključuje iz primjene presuda suda EU broj C-452/2018 jer ista nije primjenjiva na sudske postupke u Hrvatskoj obzirom da su korisnici koji su se odlučiti sklopiti Sporazum, kao tužitelj u konkretnom slučaju, sklopili Sporazum na osnovi jasno propisanih i zakonom utvrđenih parametara. Navedena

odluka Europskoj suda odnosi se na specifične okolnosti pranih rješenja unutar svake pojedine države, koja pravna rješenja su u potpunosti različita od rješenja u Republici Hrvatskoj, slijedom čega navedena odluka nije primjenjiva u konkretnom slučaju. Odluka suda C-81/19 relevantna je i primjenjiva u konkretnom slučaju, a istom se zaključuje da se Direktiva 93/13 o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima ne primjenjuje na ugovorne odredbe koje su odraz prisilnih normi nacionalnog zakonodavstva, odnosno na Sporazume o konverziji koji su sklopljeni sukladno ZID ZPK. Oспорava se tužitelju svojstvo potrošača. Također ističe da u konkretnom slučaju volja ugovornih strana bila je ugovoriti promjenjivu kamatnu stopu i nije ostavljen prostor za primjenu drugačije-fiksne kamatne stope. Samim time potpuno je suprotno volji ugovornih stranaka i jasnim odredbama ugovora o kreditu da se potražuje fiksna ugovorna kamata - dapače to bi dovelo do potpune neravnoteže u odnosu stranaka. Uz sve navedene prigovore ističe i prigovor zastare. Predlaže odbiti tužbu i tužbeni zahtjev tužitelja uz nalog tužitelju da tuženiku naknadi prouzročene parnične troškove sukladno odluci suda.

3. Tuženik je na pripremnom ročištu, prije zaključenja prethodnog postupka, istaknuo prigovor radi prebijanja i to u odnosu na već utvrđenu razliku i priznatu razliku u provedenoj konverziji Eura te u odnosu na sve iznose kada je tečaj bio niži odnosno kamata niža od one koju kao usporednu određuje tužitelj, kojeg je specificirao u podnesku od 25. veljače 2025. (list 374 spisa).

4. Sud je raspravnim rješenjem od 17. ožujka 2023. udovoljio tužiteljevom manifestacijskom zahtjevu te je tužitelj, po primitku tražene dokumentacije i po provedenom financijskom vještačenju, postavio određen zahtjev za isplatom, kako je to navedeno u izreci ove presude. Budući da je tužitelj sam postupio u skladu s člankom 186. b stavak 4. ZPP-a, nije bilo razloga da ga sud posebnim rješenjem poziva da to učini.

5. Tužitelj je u podnesku od 30. lipnja 2026. istaknuo i eventualno kumulirani tužbeni zahtjev radi utvrđenja ništetnosti istih ugovornih odredbi kao i u glavnom zahtjevu, te radi isplate iznosa koji je u cijelosti sadržan u glavnom tužbenom zahtjevu, a kako dok parnica teče, ne može se u pogledu istog zahtjeva pokrenuti nova parnica među istim strankama, sud je odlučio kao u izreci pozivom na članak 194. ZPP-a.

6. Dakle, predmet ovog postupka jest zahtjev tužitelja radi utvrđenja ništetnosti odredbi Ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli i kamatnoj stopi promjenjivoj po odluci kreditora kredita. Predmet spora je i tužiteljev restitucijski zahtjev radi povrata preplaćenih iznosa s osnova razlike u tečaju, razlike u kamatama te pogrešno umanjene glavnice dugovanja prilikom provedbe konverzije u iznosu navedenom u izreci ove presude. Pritom, tužitelj se u ovoj parnici pozvao na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava i to presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/2013 od 13. lipnja 2014. i presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018.

7. Sud je proveo dokaz uvidom u Ugovor o kreditu broj 9011423747 od 26. svibnja 2006., plan otplate, I. (prvi) Dodatak Ugovoru o kreditu broj 9011423747 od 27. lipnja

2013., Dodatak Ugovoru o kreditu broj 9011423747 od 18. prosinca 2015. izračun konverzije, knjigovodstvenu karticu, saslušan je tužitelj te je provedeno vještačenje po vještaku financijske struke Tomislavu Prpiću. Od dokaza saslušanjem svjedoka Sanje Stanisavljević, Višnje Božinović, Ivane Ivanac i Višnje Brkljača tužitelj je odustao.

8. Budući da se tužitelj u ovoj parnici pozvao na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava najprije se ističe da je u postupku pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod poslovnim brojem P-1401/2012 presudom od 4. srpnja 2013., koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj PŽ-7129/2013 od 13. lipnja 2014. pravomoćno utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 10. rujna 2003. pa do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditu promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tužene i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tužena kao trgovac i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku tužene banke o promjeni stope ugovorne kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, čime je tuženik postupio suprotno tada važećim Zakonima o zaštiti potrošača (NN 96/03) u razdoblju od 10. rujna 2003. pa do 6. kolovoza 2007., a nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09 te suprotno odredbama).

9. Isto tako, Vrhovni sud Republike Hrvatske je u kolektivnom sporu koji se je vodio radi zaštite prava i interesa potrošača korisnika kredita u CHF pod posl.br. Rev-2221/2018 presudom od 3. rujna 2019. odlučivao je o reviziji sedam banaka među kojima je bila i tužena izjavljene protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl.br. PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. a kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1402/2012 od 4. srpnja 2013. u toč. 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. izreke kojim je utvrđeno da su banke među kojima je i tužena u određeno navedenim razdobljima povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak, sve suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03 - dalje: ZZP/03) u razdoblju do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09- dalje: ZZP), se odbijaju kao neosnovane. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u potpunosti prihvatio razloge iz drugostupanjske presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. U presudi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, a koje shvaćanje prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske utvrđeno je da su tužene banke među kojima je i ovdje tuženik u razdoblju od 1. travnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditu ugovorena valuta uz koju

je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti a tijekom pregovora i u vezi sklapanja tih ugovora o kreditu što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka čime su banke postupile suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN-96/03) u razdoblju do 6.08.2007. da od 7.08.2007. do 31.12.2008. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07 i dr.).

10. Što se tiče pravnih učinaka presude donesene po kolektivnoj tužbi treba reći da je člankom 502. c ZPP-a navedeno da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz postupaka po kolektivnoj tužbi. S tim u svezi na tužitelju je teret dokaza samo glede činjenica koje moraju biti ispunjene u spornom razdoblju da bi se na tako utvrđeno činjenično stanje mogla primijeniti odluka suda po kolektivnoj tužbi. Drugim riječima, tužitelj, da bi se pozvao na pravne učinke presude iz postupka po kolektivnoj tužbi mora dokazati da je njegov konkretan slučaj obuhvaćen ostvarenom kolektivnom zaštitom, što znači da tužitelj mora dokazati činjenicu sklapanja kredita s kamatnom stopom kao promjenljivom u skladu s jednostranom odlukom banke i drugim internim aktima banke u spornom razdoblju i da se radi o ugovoru o kreditu s ugovorenim ništetnom odredbom o valutnoj klauzuli u valuti CHF također u spornom razdoblju (radi se o vremenskom periodu koji je za svaku od osam banaka konkretno određen presudama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske). U ovoj parnici to je utvrđeno na temelju priloženog Ugovora o kreditu.

11. S druge strane, na tuženiku je teret dokaza o tome da dokaže da sadržaj Ugovora ne odgovara sadržaju ugovora o kreditu koji su zaključeni u razdoblju od 10. rujna 2003. godine pa do 31. prosinca 2008. godine, odnosno da u konkretnom slučaju postoje okolnosti koje isključuju primjenu učinaka zaštite iz kolektivnog spora te da je tuženik tužitelju u predugovornoj fazi pružio sve potrebne informacije za donošenje informirane odluke o sklapanju ponuđenog ugovora koji sadrži predmetne ugovorne odredbe, pa da je tužitelj mogao donijeti informiranu odluku hoće li ugovor s tim odredbama sklopiti ili neće.

12. Ocjenjujući provedene dokaze u tom smislu u bitnom je utvrđeno:

- da su stranke, i to tužitelj, kao korisnik kredita i tuženik, kao davatelj kredita, 26. svibnja 2006. zaključili Ugovor o kreditu na iznos od 100.770,00 CHF u protuvrijednosti kuna po srednjem tečaju banke za CHF na dan korištenja kredita,
- da je među strankama ugovorena valutna klauzula te je ugovoreno u čl. 7. da se kredit otplaćuje u mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke za CHF, važećem na dan plaćanja,
- da je u čl. 4. Ugovora ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s odlukom banke, a koja je početno ugovorena po stopi od 4,35% godišnje,
- da su stranke zaključile i Dodatak Ugovoru o kreditu (dalje: Aneks Ugovoru) na temelju ZIDZOPK, kojim su odredbe iz Ugovora o kreditu od 7. travnja 2006. izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale

neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o korištenju preplate, a tužitelju je prije zaključenja Aneksa Ugovoru dostavljen izračun konverzije kredita zajedno s prijedlogom izmijenjenog ugovora o kreditu, a tužitelj je nedvojbeno potpisao suglasnost da se konverzija kredita u CHF provede u skladu s dostavljenim izračunom konverzije.

13. Tužitelj je iskazao da je predmetni ugovor o kreditu bila njegova prva obveza do tada, a sredstava kredita trebala su mu radi kupovine stana odnosno radi rješavanja stambenog pitanja. Dan danas živi u tom stanu te da ga ne iznajmljuje. U vezi sklapanja kredita kontaktirao je sa službenicom banke Sanjom Stanisavljević te je u banci bio najmanje tri puta. Službenica banke prezentirala mu je kredit vezan za valutu CHF kao najpovoljniji zbog najmanje kamate, odnosno manje kamate nego kod kredita u eurima. Banka je pripremila Ugovor o kreditu, kojeg je pročitao u bitnim crtama, što znači da mu je najvažnija bila niža kamata, zbog čega se odlučio za ovaj model kredita. Prilikom ugovaranja službenica mu nije posebno napomenula da mjesečna obveza može varirati ovisno o promjeni kamatne stope i tečaju, a da mu je to bilo spomenuto, razmislio bi na koju bi se opciju odlučio, na kreditu u CHF ili u Eurima. Od početnog anuiteta koji je iznosio 2.400,00 kn, mjesečni anuiteti su narasli do 3.500,00 kn. Jedina mogućnost mu je bila prihvatiti sklapanja dodatka u predmetnom ugovoru te ga konvertirati u eur, što je i prihvatio a pritom mu je uračunat manji iznos pretplate po dotadašnjem Ugovoru. S bankom se nije moglo pregovarati, sve je bilo po principu "uzmi ili ostavi".

14. Sud je iskaz tužitelja u cijelosti prihvatio kao istinit jer je životan, logičan i sukladan je ispravama u spisu. Naime, niti jedna isprava priložena u spis ne govori o tome da bi tužitelj prije zaključenja ugovora bio upozoren na specifične rizike kredita s valutnom klauzulom u CHF te da bi bio upoznat s parametrima na temelju kojih će se mijenjati kamatna stopa (o kojima će nastavno biti više riječi), a iz samog sadržaja ugovora vidljivo je da se radi o tipskom ugovoru, čiji je sadržaj bio pripremljen od strane tuženika i kojeg je tužitelj mogao prihvatiti ili odbiti.

15. Na temelju izvedenih dokaza nije utvrđeno da se na konkretan Ugovor o kreditu ne primjenjuju učinci zaštite iz kolektivnog spora.

16. Naime, tužitelj je navedeni ugovor zaključio kao fizička osoba, za adaptaciju stambene nekretnine (dakle, u privatne svrhe) pa se radi o potrošačkom ugovoru. U vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03., dalje ZZZP/03) koji je regulirao pitanje nepoštenih odredbi u trgovačkim ugovorima kao lex specialis u odnosu na odredbe Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05., dalje ZOO) kojim je to pitanje bilo regulirano na razini općeg propisa. Međutim obzirom na utuženo razdoblje u konkretnom slučaju mjerodavne su i odredbe Zakona o zaštiti potrošača iz 2007. ("Narodne novine" broj 79/07. i 125/07., dalje: ZZZP/07). Odredbom članka 84. ZZZP/03 i članka 99. ZZZP/07 propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive.

17. Iz sadržaja predmetnog Ugovora o kreditu sklopljenog među strankama proizlazi da su odredbe Ugovora koje se odnose na valutnu klauzulu i promjenjivu

kamatnu stopu bile vidno istaknute, odnosno da su te ugovorne odredbe bile lako uočljive. Isto tako proizlazi i da je u navedenim odredbama bilo jasno naznačeno da se iznos glavnice kredita vezuje uz tečaj švicarskog franka i da je redovna kamatna stopa promjenjiva sukladno Odluci banke iz čega proizlazi da su bile jasne. Međutim tijekom postupka nije utvrđeno da se o tim odredbama pojedinačno pregovaralo, niti da je tužitelj kao potrošač u cijelosti jasno i transparentno bio informiran o svim rizicima koje prate ugovorenu valutu CHF ili pak da su tužitelju jasno objašnjeni kriteriji o kojima ovisi promjena tečaja i kamatne stope, a što u konačnosti nije navedeno niti u ugovoru.

18. Naime prosječnom potrošaču u Republici Hrvatskoj, kakav je i tužitelj, u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora nije bilo poznato da je uz valutnu klauzulu u švicarskim francima vezan rizik „valute utočišta“ koji ne postoji kod valutne klauzule u eurima što znači da banka nije na transparentan način informirala potrošače da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za CHF neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj za valutu euro, a što je svakako bitno za donošenje odluke o sklapanju ugovora koji sadrži sporne odredbe. Zbog toga prosječnom potrošaču odredba kojom se glavnica veže za valutnu klauzulu CHF nije bila razumljiva.

19. Isto tako, niti odredba kojom je ugovorena promjenjivost kamatne stope sukladno Odluci banke o kreditiranju ne sadrži nikakve određene, transparentne, jasne i lako razumljive kriterije za promjenu kamatne stope, pa tužitelj kao potrošač, na temelju sadržaja te odredbe nije mogao u vrijeme sklapanja ugovora procijeniti bilo kakve ekonomske posljedice takve ugovorne odredbe. Ovo iz razloga jer odredba ne sadrži niti jedan kriterij temeljem kojeg bi i takva osnova mogla procijeniti i predvidjeti elemente o kojima ovisi visina njegove obveze u pogledu kamate jer za to ugovor ne sadrži niti jedan formulirani i određeni kriterij pa je takva ugovorna odredba protivna savjesnosti i poštenju. Na temelju takve odredbe tužitelj kao potrošač u vrijeme sklapanja ugovora nije mogao procijeniti ekonomsko značenje posljedica koje za njega proizlaze iz takve ugovorne odredbe.

20. Stoga su navedene odredbe suprotne načelu savjesnosti i poštenja jer su banke kao savjesni gospodarstvenici i stručne osobe trebali sami, prema temeljnom načelu savjesnosti i poštenja voditi računa i o interesima druge strane te tužitelja kao potrošača informirati o svim rizicima koje sklapanjem predloženog ugovora prihvaća ili te iste informacije uklopiti u ugovor kako bi tužitelj kao potrošač mogao razumjeti što mu donosi sporna zaštitna klauzula i o tome donijeti informiranu odluku. Navedeno uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima o obvezama ugovornih strana na štetu potrošača koja je k tome i značajna jer je neizvjestan iznos glavnice kredita i cijene kredita (iznos redovne kamate), kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci i a čime su promjenjivi i neizvjesni bitni elementi ugovora.

21. Slijedom navedenog, a kako predmetne odredbe uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama tužitelja kao korisnika kredita i potrošača kao jedne ugovorne strane u odnosu na tuženika kao banku i trgovca kao drugu ugovornu stranu, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava, odnosno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, načelu suradnje, te načelu zabrane zlorabe prava, to su iste ništete.

22. Valja istaknuti da nedvojbeno nije zakonom zabranjeno ugovarati valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu, međutim ne na način kako je to tuženik u konkretnom slučaju učinio, odnosno bez da je tužitelja informirao o mogućim rizicima.

23. Također i u predmetima C-609/19 i u spojenim predmetima C-776/19 do C-782/19 Suda EU tumačen je zahtjev transparentnosti ugovorne odredbe o tečajnom riziku, te je naglašeno da pružanje brojnih informacija potrošaču ne ispunjava zahtjev transparentnosti ako se te informacije temelje ne pretpostavci da će tečaj ostati stabilan tijekom cijelog trajanja ugovora, a posebno ako potrošač nije upozoren na gospodarski kontekst koji može imati posljedice na promjenu deviznog tečaja. Ponovljena je i presumpcija da je netransparentna ugovorna odredba ujedno i nepoštena jer je trgovac koji nije poštovao zahtjev transparentnosti na potrošača prebacio neproporcionalan rizik da sam snosi trošak dugoročnog kretanja tečaja.

24. Međutim, unatoč tome što je utvrđena djelomična ništetnost odredbi Ugovora o kreditu koje se tiču valutne klauzule i kamatne stope promjenjive po odluci banke, primjenom članka 87. ZZP/03 predmetni ugovor može opstati i bez ništetnih odredaba prema kojima se redovne kamatne stope mijenjanju sukladno Odluci o kamatnim stopama tuženika i prema kojima se obveze tužitelja obračunavaju po srednjem tečaju banke za CHF na dan plaćanja. Budući da su prema odredbi članka 1021. ZOO-a bitni sastojci ugovora o kreditu obveza davanja određenog novčanog iznosa i obveza vraćanja iskorištenog iznosa novca uz obvezu plaćanja ugovorenih kamata, u vrijeme i na način kako je utvrđeno ugovorom, eventualna ništetnost odredaba u dijelu u kojem je ugovoren zaštitna klauzula i način na koji se mijenja kamatna stopa, s obzirom da to nisu bitni elementi ugovora o kreditu i ugovor može opstati bez njih, ne povlači ni ništetnost cjelovitih odredaba o glavnom predmetu i cijeni, a još manje ništetnost cijelog ugovora. Konačno, odredbama članka 87. ZZP/03 i članka 102. ZZP/07 izričito je propisano da ništetnost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništetnost i samog ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe, a odredba o glavnom predmetu i cijeni može opstati i bez zaštitne klauzule i bez određivanja na koji se način mijenja kamatna stopa. U tom smislu ističe se da ništetni dio odredaba Ugovora o kreditu koje se tiču valutne klauzule i kamatne stope promjenjive po odluci banke ima se načelno smatrati kao da nikada nije postojao tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača, s posljedicom uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedena odredba ne bi postojala. S obzirom na to da su stranke predmetnog ugovora načelno iskazale suglasnu volju da se na predmetni ugovor primjenjuje promjenjiva kamatna stopa, a u trenutku sklapanja ugovora je iznosila 4,35% godišnje na ugovorni odnos se primjenjuju te odredbe o visini kamatne, sve dotle dok se na zakonom propisani način nije nadomjestio dio ugovorne odredbe koji je utvrđen ništetnim. Isto vrijedi i za tečaj, koji u vrijeme isplate kredita iznosio 1 CHF=4,602788 HRK, odnosno to je visina tečaja koja je tužitelju u vrijeme ugovaranja bila poznata, odnosno navedena u otplatnom planu koji mu je uručen te na koji je pristao.

25. U tom smislu ističe se da ništetni dio odredaba Ugovora o kreditu koje se tiču valutne klauzule i kamatne stope promjenjive po odluci banke ima se načelno smatrati kao da nikada nije postojao tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača, s

posljedicom uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedena odredba ne bi postojala. S obzirom na to da su stranke predmetnog ugovora načelno iskazale suglasnu volju da se na predmetni ugovor primjenjuje promjenjiva kamatna stopa, a u trenutku sklapanja ugovora je iznosila 4,20%, na ugovorni odnos se primjenjuje odredba o kamati po stopi u visini od 4,20%, sve dotle dok se na zakonom propisani način nije nadomjestio dio ugovorne odredbe koji je utvrđen ništetnim. Isto vrijedi i za tečaj, koji u vrijeme isplate kredita iznosio 1 CHF=4,658624 HRK, odnosno to je visina tečaja koja je tužitelju u vrijeme ugovaranja bila poznata, odnosno navedena u otplatnom planu koji mu je uručen te na koji je pristao.

26. Vještak je u svom nalazu i mišljenju i naveo kako je tužitelj na ime preplaćene kamate do konverzije više uplatio ukupno 5.141,51 eura, a na ime preplaćenog tečaja 6.698,03 eura, a razlika glavnice iznosi 3.854,73 eura. Zatezne kamate koje su na iznose preplaćene kamate i preplaćenog tečaja tekle do konverzije iznose 5.469,19 eura. Pod pretpostavkom da se tijekom cijelog razdoblja otplate kredita kamatna stopa nije mijenjala, odnosno da je korištena kamatna stopa u visini kamatne stope koja je bila poznata na dan sklapanja ugovora o kreditu, tužitelj je, na ime kamata, do konverzije manje uplatio 992,38 eura a pod pretpostavkom da je tijekom cijelog razdoblja otplate kredita tečaj CHF bio jednak tečaju na dan isplate kredita, tužitelj je, na ime tečajnih razlika do konverzije manje uplatio 278,67 eura. U konverziji tužitelju je priznata preplata u visini od 1.490,89 eura.

27. Citirani nalaz i mišljenje sud je prihvatio jer cijeni da je isti dan objektivno i u skladu sa pravilima struke, a stranke nisu imale primjedbe na matematički obračun, dok su prigovoru tuženika bili pravne prirode i usmjereni u osnovi na zadaću koju je sud dao vještaku, a razlozi takve zadaće navedeni su u odlomku 25. obrazloženja ove presude.

28. Prema članku 296. stavak 1. i 3. i članku 323. st. 1. i 2. ZOO-a u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti sve ono što je primila na temelju takva ugovora, te je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje takvog ugovora, odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti.

29. Međutim, s obzirom da je među strankama sklopljen Aneks Ugovoru o kreditu kojim su odredbe iz Ugovora o kreditu izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o korištenju preplate, prestala je obveza tuženika (čl. 160. ZOO) na povrat više plaćenih iznosa s osnove ništetne odredbe o načinu promjene kamatne stope ugovornih kamata i valutne klauzule u CHF, a koja bi obveza proizlazila iz opće odredbe obveznog prava (čl. 1111. st. 1. ZOO) i ti, više plaćeni iznosi, nisu bez pravne osnove ostali u imovini tuženice. ZID ZPK/15 je u odredbama čl. 19.d i čl. 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila zaključenju Ugovora o konverziji, kao i sadržaj tog ugovora, pa je tužitelj kao potrošač bio u prilici još prije sklapanja Aneksa Ugovora proučiti njegove odredbe. U skladu s navedenim, primjena posebnog propisa (ZID ZPK/15) derogira opće odredbe ZOO o pravnim posljedicama ništetnosti na način da se svote koje su plaćene na temelju nepoštenih ugovornih odredbi o jednostranoj izmjeni stope ugovorne kamate te devizne klauzule u CHF, ne vraćaju potrošaču, već

su iskorištene u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim Dodatkom Ugovora o kreditu, a na način kako je to određeno u ZID ZPK/15.

30. Tužitelj je tužbenim zahtjevom zatražio i zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o deviznoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi i to za razdoblje od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih obroka kredita do isplate. Taj dio nije obuhvaćen obračunom u konverziji niti je uređen u ZID ZPK/15 pa je na temelju općeg propisa iz čl. 1111. i čl. 1115. ZOO u tom dijelu osnovan zahtjev tužitelja na način da tužitelju zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem ništetnih i nepoštenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i deviznoj klauzuli u CHF pripadaju od dana sklapanja Ugovora o kreditu pa do dana prestanka obveze izvršenom konverzijom kredita (30. rujna 2015.), što znači na sve one iznose koje je tužitelj plaćao više od početnog tečaja i od početne kamatne stope. Kod toga je također potrebno dodati da tužitelju te zatezne kamate pripadaju u cijelosti i bez oduzimanja od bilo kakve preplate utvrđene Aneksom Ugovora o kreditu na temelju ZID ZPK/15.

31. Ističe se kako je ovakvo stajalište zauzelo i prošireno vijeće od trinaest sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi i rješenju poslovnog broja Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026., uz dodatno obrazloženje da je ZID ZPK/15 donesen nakon što je ocijenjeno da je u području potrošačkog kreditiranja došlo do znatne neravnoteže u odnosima između korisnika kredita kao potrošača i banaka kao kreditora (trgovca) u odnosu na ugovore o kreditu sklopljene u posebnom razdoblju od 2004. do 2008. koji su denominirani u kunama s valutnom klauzulom u CHF i obzirom da je tečaj CHF izrazito jačao s vremenom te su rasle ugovorene promjenjive kamatne stope što je dovelo u izrazito težak položaj korisnike kredita i potrošača. Stoga je ZID ZPK/15 imao za cilj otkloniti nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i osigurati korisnicima kredita u CHF, odnosno u kunama vezano za tečaj CHF, isti položaj u odnosu na korisnike kredita u valuti EUR. Na temelju odredbi čl. 19.b i čl. 19.c koji su dodani čl. 1. ZID ZPK/15 proizlazi da vjerovnik i dužnik uređuju svoje odnose u pogledu valute obveze i kamatne stope za cijelo razdoblje od sklapanja kredita pa nadalje (na način da se korisnik kredita dovodi u isti položaj kao da je ugovor o kreditu sklopio uz valutnu klauzulu u EUR) s time da se razlika između više uplaćenih iznosa i obveze koju bi potrošač imao da je sklopio ugovor s valutnom klauzulom u EUR računa kao preplata, kojom se ovisno o okolnostima slučaja postupa sukladno dodanoj odredbi čl. 19.c st. 5. ZID ZPK/15. Nadalje se prošireno vijeće od trinaest sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske pozvalo i na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske u predmetu Gos-1/2019 prema kojoj: „Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“. Ukazuje i na rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U- I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. kojim nije prihvaćen prijedlog više predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom ZID ZPK/15 (kao i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama – "Narodne novine" broj 102/15) te je ocijenio da su oba zakona usklađena s Ustavom. U navedenom je rješenju Ustavni sud Republike Hrvatske, pored dane ocjene formalne i materijalne ustavnosti, istaknuo da osporeni ZID ZPK/15 ima legitiman cilj koji se ogleda u povećanju socijalne zaštite, sprječavanju nastavljanja nepoštene poslovne prakse

kreditnih institucija i sprječavanju produbljivanja dužničke krize te da je navedena mjera (konverzija) razmjerna legitimnom cilju koji se želio postići jer su propisane mjere bile prikladne i nužne te nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera. Njome nije nametnut prekomjeran teret ni kreditnim institucijama kao adresatima. Vrhovni sud Republike Hrvatske dodaje i da se odredbe Glave II. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 41/14, 110/15 i 14/19 – dalje: ZZP/14) koji uređuju pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima ne primjenjuju na ugovorne odredbe kojima se u ugovoru unose zakonske odredbe prisilne prirode odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku jer to prijeći odredba čl. 49. st. 5. ZZP/14. U ovakvim okolnostima Vrhovni sud Republike Hrvatske zaključuje da zamjena nepoštenih ugovornih odredaba zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca jer, s jedne strane, omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane potrošača budući da je potrošač kao slabija ugovorna strana objektivno bio u mogućnosti informirano procijeniti hoće li prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o konverziji. Pritom se posebno naglašava da je zaključenje ugovora o konverziji ovisilo o volji potrošača jer je samo potrošaču ostavljena mogućnost izbora prihvatanja ili neprihvatanja konverzije. S druge strane, ovakav način uređenja zamjene nepoštenih ugovornih odredbi omogućuje i balansiranje interesa potrošača i trgovca na tržištu. Učinak konverzije prema ZID ZPK/15 djeluje *ex tunc* što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštene ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštene ugovorne odredbe i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje. Na taj je način, prema ocjeni revizijskog suda, zaključenjem Aneksa ugovoru o kreditu koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa (ZID ZPK/15) uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZID ZPK/15 (prema odredbi čl. 19.e ZID ZPK/15, potrošači snose: razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. toč. 1. ovoga Zakona, zatim iznos naplaćenih zateznih kamata, naknada troškova iz čl. 19.c st. 1. toč. 4. ovoga Zakona te iznos kamata i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. toč. 5. ovoga Zakona). Interveniranje u takav pravni odnos na način koji to tužitelj zahtijeva - unutar opsega obračuna izvršenog prema odredbi čl. 19.c u vezi s odredbom čl. 19.e ZID ZPK/15, bilo bi suprotno slobodi ugovaranja i slobodi tržišnog natjecanja koja izvire iz slobode ugovaranja.

32. Zbog navedenoga, valjalo je odbiti tužbeni zahtjev radi isplate preplaćenih tečajnih i kamatnih razlika, a prihvatiti tužbeni zahtjev radi isplate zateznih kamata koje su tekle na te preplaćene tečajne i kamatne razlike od dana plaćanja do konverzije i koje je vještak utvrdio u iznosu od 5.469,19 eura, a tužitelj zatražio u iznosu od 3.957,92 eura te mu je dosuđeno u okviru postavljenog zahtjeva (članak 2. stavak 1. ZPP-a). Tužitelj ima pravo i na isplatu zateznih kamata na neisplaćene kamate od dana podnošenja zahtjeva za isplatu, u konkretnom slučaju od 13. lipnja 2019. (članak 31. stavak 2. ZOO-a), dok je pozivom na istu zakonsku odredbu tužitelj zahtjev radi

isplate procesnih kamata za ranije razdoblje (od 1. listopada 2015. do 12. lipnja 2019.) valjalo odbiti kao neosnovan.

33. Tužitelju ne pripada niti isplata po osnovi razlike glavnice utvrđene u konverziji. Razlika glavnice posljedica je konvertirane glavnice u kunama i glavnice kakva bi bila da se preostala CHF glavnica pretvori u kunsku po početnom tečaju. Stoga, iznos koji tužitelj potražuje je posljedica sklapanja Aneksa između stranaka, njihovog valjanog dogovora u tom smjeru, a tužitelj niti ne tvrdi da su odredbe istog ništetne, niti se može izvesti zaključak da bi postojali neki razlozi ništetnosti (jer sud pazi na ništetnost po službenoj dužnosti), kraj nesporne činjenice i da je konverzija izvršena sukladno odredbama ZID ZPK. Stoga, u tom je dijelu zahtjev tužitelja valjalo odbiti jer osnova plaćanja tih iznosa nije posljedica ništetnih odredbi (o valutnoj klauzuli) iz osnovnog Ugovora.

34. Prigovor zastare nije osnovan. Naime u konkretnom slučaju je ništetnost ustanovljena u postupku kolektivne zaštite potrošača te zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača (pravno shvaćanje sa sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2022.). Navedeno znači da je podnošenjem kolektivne tužbe za zaštitu kolektivnih prava Trgovačkom sudu u Zagrebu u predmetu poslovnog broja P-1401/2012 (tijekom 2012.) prekinut tijek zastare u smislu odredbe članka 241. ZOO-a, dok je pravomoćnim okončanjem tog spora zastara počela teći ispočetka, s time da se vrijeme prije prekida ne uračunava u tijek zastare u smislu odredbe članka 245. ZOO-a. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovnog broja P-1401/2012 iz postupka kolektivne zaštite interesa potrošača, u dijelu kojim je utvrđena nepoštenost odredbi o redovnoj kamatnoj stopi koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditu promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke postala je pravomoćna donošenjem odluke Visokog trgovačkog suda u Zagrebu poslovnog broja PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014., a u dijelu kojim je utvrđena nepoštenost odredbi koje se odnose na valutnu klauzulu CHF, postala je pravomoćna donošenjem odluke poslovnog broja PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. Slijedom navedenog, a kako predmetno potraživanje zastarijeva u općem zastarnom roku od 5 godine u smislu odredbe čl. 225. ZOO-a, te kako od 13. lipnja 2014. odnosno od 14. lipnja 2018. do utuženja 13. lipnja 2019. (list 1 spisa), nije protekao rok od 5 godina, to je prigovor zastare neosnovan.

35. Nije osnovan niti tuženikov prigovor radi prebijanja. Naime, ne postoji tuženikova tražbina s osnova preplate priznate tužitelju u konverziji jer je taj iznos po sporazumu stranaka već uplaćen tuženiku u tijeku otplate kredita u skladu s odredbama Dodatka Ugovoru (članci 3., 4., i 5. Dodatka).

36. Nije osnovan niti tuženikov da tužiteljevo potraživanje valja umanjiti za tzv. negativne razlike. U konkretnom slučaju, tuženik je kao jača ugovorna strana povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o krediti koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne obveze u ugovorima o potrošačkom kreditiranju, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nije kao trgovac potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u

svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, čime je tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača, kako je to konačno i utvrđeno u kolektivnom sporu, to tuženik, kao trgovac, koji je kriv za sklapanje ništetnih odredba ugovora, konkretno odredbe o valutnoj klauzuli, nema pravo od tužitelja kao potrošača, zahtijevati bilo kakvu naknadu ni s osnove naknade štete koju je eventualno sam pretrpio zbog djelomične ništetnosti ugovora obzirom da takvo pravo, a sve u smislu odredbe čl. 323 st. 2 ZOO-a, pripada samo onoj ugovornoj strani koja nije odgovorna za sklapanje ništetnog ugovora, a što je konkretno tužitelj, a ne i tuženik koji je odgovoran za ugovaranje ništetnih odredbi ugovora. Osim toga, u predmetnom razdoblju tužitelj ništa nije primio od tuženika već je tuženiku izvršio isplatu kako je on od njega zatražio i obračunao te je u tom razdoblju došlo isključivo do prijelaza imovine tužitelja u imovinu tuženika a ne i do prijelaza imovine tuženika u imovinu tužitelja da bi tuženiku pripadalo pravo bilo što zahtijevati od tužitelja i primjenom pravila o stjecanju bez osnove iz odredbe čl. 1111 ZOO-a.

37. S obzirom na to da je tužitelj djelomično uspio u sporu sa zahtjevom za utvrđenje, i sa sporednim kondikcijskim zahtjevom za kamatama, dok u odnosu na glavni kondikcijski zahtjev nije uspio, odnosno u tom je dijelu tuženik uspio u sporu, ocjena je ovog suda da su stranke, kvalitativno i kvantitativno, djelomično uspjele u parnici s približno jednakim dijelovima. Stoga je uz primjenu članka 154. stavka 4. ZPP-a odlučeno da svaka stranka snosi svoje parnične troškove koji se odnose na odvjetnički trošak. Napominje se i da bi sud u konkretnom slučaju odlučio i da svaka stranka snosi svoje troškove sve kada bi se uzelo i da je uslijed odluke o tužiteljevom kondikcijskom zahtjevu tuženikov uspjeh u sporu znatno veći od tužiteljevog. Naime, pravo na pristup sudu, kako ono ne bi ostalo teoretskim i iluzornim, mora se, između ostalog, tumačiti na način da stranke ne smiju snositi financijski teret nerazmjernan legitimnom cilju odredaba o troškovima postupka. Dakle, sud ne smije odredbe primjenjivati mehanički ne vodeći računa o nužnosti da se pravo na pristup sudu stvarno i ostvari u svakom slučaju. Stoga uzevši u obzir činjenicu da je tužitelj u ovom sporu zatražio pravnu zaštitu kao potrošač i slabija ugovorna stranka protiv trgovca kao jače stranke, da u trenutku podnošenja tužbe tužba nije bila lišena sadržaja niti je bila očito nerazumna jer u tom trenutku domaća sudska praksa nije bila ustanovljena, da tužitelj u vrijeme podnošenja tužbe nije mogao predvidjeti svoje izgleda za uspjeh pa visina zahtjeva bila nerealno postavljena te je u konačnici i uspio s djelom zahtjeva (za isplatu zateznih kamata) u skladu s kasnije izraženim pravnim shvaćanjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske u učincima provedene konverzije (Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026.), a da sustav raspodjele troškova postupka ne smije imati odvrćajući učinak na tužitelja kao potrošača od ostvarenje tog prava, doslovnom primjenom članka 154. stavak 2. ZPP, tužitelj bi bio doveden u situaciju da je dužan nadoknaditi tuženiku troškove postupka u iznosu većem od iznosa koji mu je dosuđen po osnovi utvrđenog stjecanja bez pravne osnove, čime bi tužitelju bilo povrijeđeno pravo na pristup sudu i pravo na mirno uživanje vlasništva. Uvažavajući i praksu Europskog suda za ljudska prava (primjerice Čolić protiv Hrvatske, zahtjev broj 28963/10, presuda od 18. studenoga 2021.), ovaj sud smatra da je u skladu sa sadržajem konvencijskog i ustavnog prava tužitelja na pravičan postupak i u njemu sadržanog prava na pristup sudu, kao i prava na mirno uživanje imovine, uz rezultat

cjelokupnog postupka i činjenicu da je tužitelj djelomično uspio u parnici, primjereno odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove postupka zastupanja po odvjetnicima.

38. Međutim, u ovakvoj situaciji u kojoj je tuženik osporavao I osnovu i visinu tužbenog zahtjeva te je tužitelj djelomično uspio za zahtjevom radi isplate zbog čega je bilo potrebno provesti vještačenje za koje je tužitelj prethodno snosio troškove, tužitelju se takvi troškovi trebaju priznati u cijelosti (ovdje u iznosu od 650,53 eura), bez obzira na visinu dosuđenog iznosa. Navedeno pravno shvaćanje zauzeo je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojim odlukama poslovni broj Rev 660/2021 od 14. rujna 2021. i Rev 291/2015- 2 od 2. listopada 2018.

39. Slijedom svega iznijetoga, odlučeno je kao u izreci.

U Opatiji 6. listopada 2026.

Sutkinja:

Ana Župić

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka pisanog otpravka iste. Žalba se podnosi sukladno odredbi članku 106.a stavak 5. ZPP-a. O žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

Dostaviti:

1. Tužitelju po punomoćniku
2. Tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088e-3590f**

Kontrolni broj: **0b4b7-fd3bd-a21dc**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.